

VAD ÄR EN CELSITE® INJEKTIONSPORT?

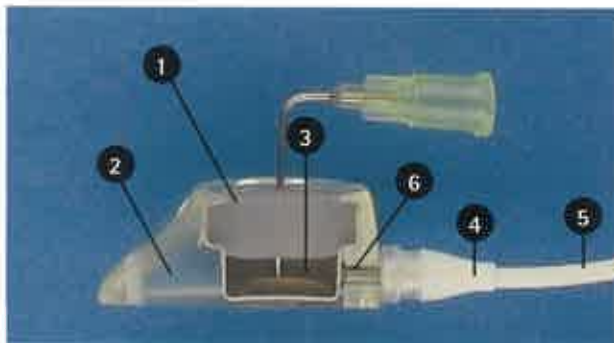
Celsite® injektionsport består av en kateter som är tillverkad av röntgentät silikon eller polyuretan. Kateterns distala ände positioneras i vena cava superior strax ovanför höger förmak. Den proximala änden är ansluten till en liten kammare eller port som implanteras kirurgiskt i patientens subkutana vävnad.

Porten består av en titankammare med ett utloppsrör. Titankammaren ligger i

ett biokompatibelt, format ytterhölje. Höljet förbättrar patientkomforten och underlättar implanteringen.

Kammarens mittersta del är försedd med ett membran av tät silikon. Kanylen passerar genom detta membran in i titankammaren som står i förbindelse med katetern via utloppsröret.

Kopplingen mellan utloppsröret och katetern hålls samman med en låsring.

1. Silikonmembran
2. Hölje av epoxyharts
3. Titankammare

4. Låsring
5. Silikon- eller polyuretankateter
6. Utloppsrör

IMPLANTATION

Celsite® injektionsport möjliggör långvarig vaskulär, peritoneal eller spinal tillförsel. Var porten ska implanteras beror på typen av terapi och på patientens kliniska tillstånd och livsstil.

Porten implanteras normalt under lokalbedövning (narkos hos barn). Om patienten själv ska sköta injektionsporten brukar man placera den långt ner på bröstet alternativt brachialt. Det finns många potentiella infarter för en central venkateter. För det mesta använder man vena jugularis

interna eller externa, vena subclavia (vid användning av denna ven måste man noga se till att katetern inte kommer i kläm mellan nyckelbenet och det första revbenet), vena cephalica eller vena axillaris. Om man väljer en brachial port används vena brachialis eller cephalica som infart.

Femoralvenerna används sällan och endast i det fall då det inte går eller är kontraindicerat att använda någon annan infart.

ANVÄNDNINGSMOMRÅDEN

Celsite® injektionsportar kan användas till:

- Intravenösa bolusinjektioner
- Kontinuerlig eller intermittent infusion med användning av gravitation eller pump

VAL AV KANYL

Vid perfusion, heparinisering eller spolning av porten ska en fasad specialkanyl användas till att punktera Celsite®-membranet.

Spetsen på en vanlig injektionskanyl skadar membranet och orsakar läckage. Små sili-konfragment som lossnar kan täppa till porten och katetern. Spetsen på de fasade special-

kanylerna (Surecan®, Surecan® med vingar och Cytocan®) punkterar membranet utan att skada det, och ger därmed porten så lång livstid som möjligt. Normalt använder man tunna kanyler (22 G) för att spara membranet. Med så tunna kanyler kan man punktera membranet 3000 gånger utan risk för läckage.

I särskilda fall, som vid administrering av parenteral nutrition eller blodprodukter, använder man en grövre kanyl (19 eller 20 G).

INFUSIONER

Infusioner ska administreras med ett infusionsset (fasad specialkanyl med förlängningsslang), t.ex. Surecan® med vingar eller Cytocan®. Dessa finns i olika längder och grovlekar och ska väljas med utgångspunkt från patientens behov och den lösning som ska infunderas (se tabellen nedan).

Produkt	Viskositet	Rekommenderad kanylgrovlék
NaCl 0.9%	Låg	22G
Plasma	Låg	22G
Lipidemulsion 10%	Låg	22G
Lipidemulsion 20%	Medel	22G-20G
Aminosyror	Medel	22G-20G
30% glukos	Medel	22G-20G
50% glukos	Hög	20G-19G
Erytrocytkoncentrat	Hög	20G-19G
Blodprov	Hög	20G-19G

FÖRBEREDELSE AV INSTICKSSTÄLLET

Använd alltid strikt aseptisk teknik vid hantering av injektionsporten.

Gör så här:

Sätt på munskydd och tvätta händerna med antiseptisk tvål. Kontrollera att huden över insticksstället inte visar några tecken på rodnad, ömhet eller hudsår.

Tvätta området runt porten med en roterande rörelse. Desinfektionsmedlet måste vara i kontakt med huden i minst en minut. Gör med aseptisk teknik i ordning ett lämpligt sterilt omläggningssset. Ta på sterila handskar. Desinficera insticksstället ännu en gång och låt huden torka.

Fyll kanylen med koksaltlösning och stäng slangklämman om du använder ett infusionsset. Använd aldrig en spruta som rymmer mindre än 10 ml eftersom så små sprutor kan ge ett för stort tryck.

Håll porten i ett fast grepp mellan tummen och pekfingeret. Stick i kanylen vinkelrätt mot huden tills kanylen når kammarens botten. Kör inte in kanylen med för stor kraft eftersom kanylspetsen kan skadas.

PERFUSION

Kontrollera blodåterflödet så att du är säker på att katetern inte är igensatt och att kanylen är rätt placerad.

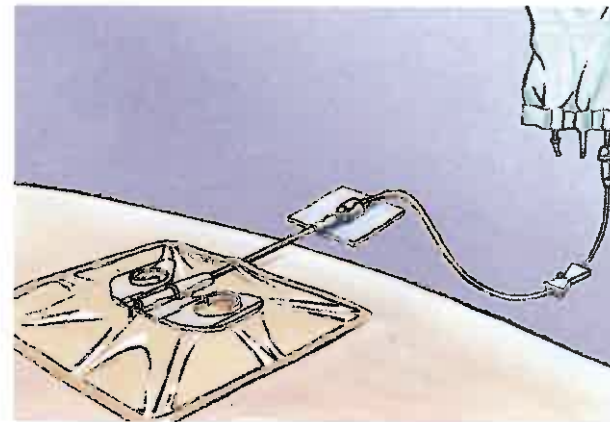
Vid frånvaro av backflöde (se Felsökning s. 12) ska du efter samtal med läkaren långsamt injicera 20 ml fysiologisk koksaltlösning. Om detta inte orsakar smärta eller lokal svullnad, kan porten användas som vanligt. Vid behov kan en steril kompress läggas under kanylens vingar för att stabilisera kanylen under infusionen.

Fäst kanylens vingar med hudtejp och ett genomskinligt förband över kanylen och por-

ten. Förbandet ska bytas regelbundet. Anslut infusionspåsen till förlängningsslangen och starta infusionen. Noggrann observation är nödvändig vid infusion av kemoterapeutiska läkemedel.

Infusionen ska inte orsaka smärta. Vid minsta smärta ska infusionen stoppas omedelbart.

Vid byte av infusionslösning ska katetern alltid spolras med koksaltlösning för att undvika utfällning på grund av oförenliga läkemedel. Efter behandlingen ska katetern alltid spolras med koksaltlösning eller hepariniserad koksaltlösning.

ANDRA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN

Blodprovstagning

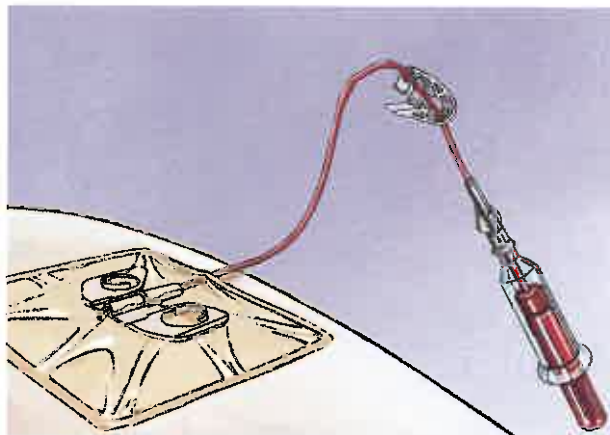
Celsite® injektionsport kan också användas till provtagning. Förbered insticksstället och punktera membranet på ovan beskrivna sätt. Dra upp 3 - 5 ml blod (som kan användas till blododling) med sprutan och stäng slangklämman. Använd en ny spruta (eller vakuümör för provtagning) till att dra ut den mängd blod som behövs för laboratorieundersökning. Spola med 20ml koksaltlösning och därefter med hepariniserad koksaltlösning, om sådan används.

Administrering av blodprodukter

Celsite® injektionsport kan användas till administrering av blod och blodprodukter. Vid infusion av blod och blodprodukter bör man använda en grövre kanyl, t.ex. 19 eller 20 G, för att öka flödes hastigheten och undvika hemolys av blodkroppar.

Parenteral nutrition

Vid administrering av TPN eller andra glukos- eller lipidlösningar kan det vara nödvändigt att använda grövre kanyler, t.ex. 19 eller 20 G, för att maximera flödet.

SPOLNING OCH HEPARINISERING

Venportar

Kontrollera alltid att porten och katetern fungerar genom att aspirera några ml blod i en spruta innan infusion påbörjas. Om det inte går att aspirera blod, försök då att injicera några ml koksaltlösning i porten. Om injektionen möter motstånd, eller om området runt porten eller längs katetern svullnar, ska felfunktion misstänkas. Efter varje behandling ska systemet spolas med 10-20 ml fysiologisk koksaltlösning och därefter med hepariniserad koksaltlösning, om sådan används. Vilande system ska spolas var 4-6:e vecka. Systemet spolas med 10-20 ml fysiologisk koksaltlösning (0,9 % NaCl) eller hepariniserad koksaltlösning i enlighet med det de lokala rutinerna. Vid användning av hepariniserad koksaltlösning ska en lösning med 100-500 IE/ml beredas.

Exempel: en lösning med 100 IE/ml bereds genom att 9 ml fysiologisk koksaltlösning blandas med 0,2 ml rent heparin. När hepariniserad koksaltlösning används, ska systemet spolas med 10-20 ml ren fysiologisk koksaltlösning innan det spolas med hepariniserad koksaltlösning. Vissa läkemedel kan reagera med heparin och bilda fällningar som kan okkludera porten/katetern.

Artärportar

Artärportar och artärkatetrar ska spolas med 10-20 ml fysiologisk koksaltlösning och hepariniserad koksaltlösning efter varje behandling. Vilande system ska spolas en gång i veckan med hepariniserad koksaltlösning (0,9 % NaCl).

Epidural-/spinalkatetrar

Behöver inte spolas.

Borttagning av kanyl

Spola med vald lösning. Under det att kanylen dras ut ska ett positivt tryck bibehållas för att förhindra återflöde av blod till kateterspetsen. Desinficera punktionsstället och täck med ett litet förband om så önskas.

FELSÖKNING

Ocklusion av katetern

Kontrollera först att förlängningsslangen inte är hopklämd eller knickad, att trevägskranen, om sådan används, är öppen och att kanylen inte har rubbats under förbandet.

Positionera om patienten genom att ändra armens eller bröstorgans läge så att porten och katetern positioneras om*.

Kateterspetsen kan ligga mot venväggen. Försök att spola katetern med 20 ml fysiologisk koksaltlösning utan att utöva för stort tryck. Om det går bra att infundera och det inte uppstår någon lokal smärta eller svullnad, kan porten användas.

*Anm. Detta kan bero på "pinch off"-fenomenet

70 % alkohol kan användas för att lösa upp stopp i silikonkatetrar om ocklusionen beror på fettavlagringar. Alkohol ska inte användas till PUR-katetrar.

Saltsyra (HCl) 0,1 mol/l kan användas till att lösa upp stopp i både silikon och PUR-katetrar om ocklusionen beror på mineralavlagringar.

En ocklusion som beror på blodkoagel får inte avlägsnas med användning av tryck, eftersom katetern i sådant fall kan spricka. Blodkoaglet löses upp med en bolusdos av ett trombolytiskt medel.

Detta får endast utföras under överinseende av en läkare.

KANYLER TILL CELSITE® INJEKTIONSPORTAR

Vinklad Surecan®
Fasad, vinklad specialkanyl för injektion med medellång duration via injektionsport.

Artikelnummer	Storlek (Gauge)	Kanyl längd (mm)	Antal per fp.
04438000	19	15	50
04439430	19	20	50
04439406	19	25	50
04439929	20	15	50
04439937	20	20	50
04439945	20	25	50
04434862	20	35	50
04439813	22	15	50
04439821	22	20	50
04439830	22	25	50
04434870	22	35	50

Rak Surecan®
Fasad, rak specialkanyl för kortvarig injektion via injektionsport.

Artikelnummer	Storlek (Gauge)	Kanyl längd (mm)	Antal per fp.
04439953-	20	40	100
04439848-	22	30	100
04439414-	24	25	100

KANYLER TILL CELSITE® INJEKTIONSPORTAR

Surecan® med vingar

Kanyler med flexibel grepp/ fixeringsplatta och klämma för långtidsinfusion. PVC fri förlängningsslang med klämma.

Artikelnummer	Storlek (Gauge)	Kanyl längd (mm)	Antal per fp.
04448286	19	15	15
04448294	19	20	15
04448308	19	25	15
04448332	20	15	15
04448340	20	20	15
04448359	20	25	15
04448367	20	30	15
04448375	22	12	15
04448383	22	15	15
04448391	22	20	15
04448405	22	25	15

KANYLER TILL CELSITE® INJEKTIONSPORTAR

Cytocan®

Kanyler med flexibel fixeringsplatta och klämma för långtidsinfusion.

Artikelnummer	Storlek (Gauge)	Kanyl längd (mm)	Antal per fp.
04439759	20	15	25
04439767	20	20	25
04439775	20	25	25
04439694	22	15	25
04439635	22	20	25
04439686	22	25	25